

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vënd la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Chestiunea noastră
— la Bruxella.

(*) Am zis ieri, că chestiunea noastră națională, adusă pe tapet, într-o formă sau alta, cu ocazia conferențelor interparlamentare, e totdeauna un pas pe care chestiunea îl face înainte; și cele ce s'a petrecut acum în urmă, la Bruxelles, e o vie dovadă.

Căci, ce s'a petrecut, pe scurt?

În discursul său de răspuns la discursul prezidențial, dl Petru Grădișteanu, în chip incidental, e adevărat, a atins chestiunea națională; dar' alusia dlui Grădișteanu a readus toată chestiunea în amintirea membrilor conferenței, cari o cunoșteau de mult, și cari de mult i-au arătat toată simpatia lor.

„Anul trecut, — a zis dl Grădișteanu, în esență, — grupul parlamentar român n'a putut lua parte la desbaterile conferenței ținute la Budapesta, — și aceasta pentru motivele, ce v' sunt cunoscute, atât din desbaterile ce s'au urmat aici, la Bruxelles, în această incintă, acum doi ani, când s'a fixat locul unde trebuie să se ție conferența a VII-a, cât și din discuțiile, ce au avut loc în presă, la aceeași epocă, și de atunci încoace...”

Numai aceste cuvinte au fost de ajuns, ca să împropăteze în memoria tuturor chestiunea noastră națională, care, după-cum am zis și ieri, e cu mult mai cunoscută decât s'ar crede.

Un moment de religioasă tăcere s'a făcut, moment penibil pentru Pázmándy...

Și dl Grădișteanu continuă, arătând cât de fericit e grupul parlamentar român, că poate participa la lucrările conferenței interparlamentare din anul acesta, când ea își ține ședințele în capitala unei țări cu adevărat liberale, unde respectul de drepturile cetățenești nu e numai o vorbă goală și unde două națiuni deosebite pot trăi în bună înțelegere și pot prospera de o potrivă, la adăpostul acelorași legi binefăcătoare și respectuoase de drepturile tuturor...

Fiecare vorbă, prin comparație, prin contrast, era o alusie la stările de lucruri destrăbălate din Ungaria, unde legea n'au în vedere bunul trai la olaltă al cetățenilor și unde totul tinde la prigonirea majorității cetățenilor, la ruina lor materială și la desnaționalizarea lor în folosul unei minorități posedate de visul nesănătos al „statului unitar maghiar”...

Și dl Pázmándy ascultă și tace. Și dl d'Asboth ascultă și tace... Ce se face și ei, sermanii?! În contra faptelor și evidenței lor, lupta nu e numai riscată, ci de mai înainte perdută.

Ordinea de zi, de mai înainte fixată de biroul din Berna, nu permitea a se da o mai mare extensiune chestiunii naționale. Dar' și atâta a fost destul.

În afară de ședințe însă campania a fost dusă cu și mai multă râvnă și cu tot atâta succes. La banchet, la excursiuni, pretutindenea, propaganda s'a urmat; și cei doi reprezentanți ai grupului parlamentar maghiar au fost reduși la o tristă și întristătoare tăcere.

Când oameni de o necontestată valoare, cari ocupă în țările lor situațiuni înalte, lasă la o parte ori-ce rezervă impusă de situație și apostrofază pe reprezentanții maghiari, vestejind în terminii cei mai energici regimul lor proclamat „liberal” și „constituțional”, succesul nostru moral și deruta deservită a misionarilor maghiari nu se pot tăgădui, nici pune la îndoială. Ear' lucrurile așa sau întemplat.

„Protestul Românilor din Transilvania și Ungaria contra opresiunii maghiare”, tradus în franțuzește și publicat într-o frumoasă broșură, pentru circumstanță, de brava studentime universitară română din capitala Belgiei, a fost de sigur, punctul culminant al propagandei.

În aceeași zi, toți membrii conferenței, toate zările principale din Belgia, Franța, Anglia, Germania, Austria, Ungaria, Italia, etc., toți oamenii politici marcanți din toate țările europene primesc și cetesc „Protestul”, această energică, dar' senină caracterizare a stărilor de lucruri din Ungaria, după expresiunea ziarului italian „Gazetta Ferrarese”.

Zăpăceala reprezentanților maghiari e la culme. Ei v'ed și înțeleg, că nu le mai rămâne decât să bată în retragere. Întocmai ca delictvenții ordinari, cari încep prin a tăgădui cu îndărătnicie faptul ce li-se impută, și sfârșesc prin a-l recunoaște, când, în fața probelor zdrobitoare acumulate în sarcina lor, nu mai au încătrău, așa și d-nii reprezentanți maghiari, cari începuseră prin a prezenta Ungaria ca pe un fel de paradis terestru, sfârșesc prin a recunoaște că România „au în multe privințe dreptate”, dar' că „în sfârșit ei, personal, nu-s vinovați, vinovat e guvernul”, etc.

Nici n'ar fi putut face altminterlea. În timpul desbaterilor conferenței chiar, o telegramă anunța la Bruxelles noua ispravă a guvernului maghiar, condamnarea din urmă a dlui Dr. Rațiu și a celorlalți șeșe fruntași români pentru convocarea adunării delegaților alegătorilor români, adunare ce nici nu s'a ținut, fiind interzisă. E un fapt de o brutalitate isbitoare... Ce puteau să replice apărătorii onoarei maghiare compromise de

„Valachi” în străinătate chiar admițându-le cea mai mare bună-voință?... Succesul nostru se poate judeca și după aceea, că pe contrarii noștri i-a impresionat în chip deosebit și i-a durut stănic campania ce s'a dus la Bruxelles în contra abuzurilor și fărâdelegilor, care alcătuiesc viața publică din Ungaria.

Ce fac ei, într'adevăr, în această situație falsă pentru ei? Încearcă pe de o parte să nimicească efectul propagandei Românilor, zicând că „sunt și lucruri exagerate” în zisele și scrisese lor; ear' pe de altă parte, pentru a atenua impresia deprimantă, ce a făcut „Protestul” printre membrii conferenței, în presă și în public, se hotărăsc să răspundă, cu un scurt și slăbuț articol, în „l'Indépendance belge”, la acea argumentare strinsă, la acea enumerare de fapte concrete, la acel strigăt de protestare și de revoltă sufletească, ce sunt cuprinse în „Protest”.

Când s'a mai văzut lucrul acesta, ca un grup parlamentar să se vadă silit a da astfel de lamuriri? Când le-a mai dat chiar grupul parlamentar maghiar, până acum? Ce stare generală de reprobare și de desgust pentru acest regim rușine presupune, la străinii cari au luat parte la conferență, pasul ce reprezentanții maghiari s'au văzut siliți să facă, publicând acel răspuns?... Și răspunsul însuși — un fiasco!

Întru cât e un răspuns la cele cuprinse în „Protest”, el recunoaște totul: recunoaște existența legilor excepționale pentru Transilvania, recunoaște anomalia acestei stări de lucruri, recunoaște abuzurile guvernului în alegeri, și deci complota falsificare a reprezentanții naționale, recunoaște într'un cuvânt cele mai grave acuzațiuni, ce se pot formula contra regimului maghiar.

Restul răspunsului e o bătaie de câmpii. *România irridenta* și celelalte prapăstii, ce n'au existat decât în imaginația inferbintată a polemistilor noștri, nu răspund la nimic. Și cine se mai creadă asemenea acuzații, când „Protestul” însuși spune lămurit, că noi ne iubim țara și domnitorul, că am fost și suntem totdeauna în calea legilor și când nici un fapt concret, nici unul, nu se poate aduce în sprijinul unei asemenea acuzațiuni!...

De altminterlea replica dlui Dr. Ioan N. Roman și N. Curțius, publicată imediat după aceea, tot în „l'Indépendance belge”, e zdrobitoare. Punct cu punct, reprezentanții tinerimei universitare române din Bruxelles analizează și spulberă răspunsul reprezentanților maghiari.

Aceasta i'a costat din nou pe Maghiari. Ziarele lor se tânguesc în tot

chipul și se plâng pe toate notele de aceste atacuri în contra „statului maghiar”... Ca și cum nici măcar dreptul de apărare nu ne-ar mai fi permis, ca și cum regimul lui Bánffy ar fi un fel de moaște sfinte, de care numărul nu-i e permis să se atingă, nu numai în Ungaria, dar' nicăirea în Europa!...

Și încă o dovadă a groazei derute, ce au încercat adversarii noștri la Bruxelles și a noului succes, ce l'a obținut cauza noastră în această împrejurare, e faptul, că gazetele maghiare sunt pline de neexactități factice, care tind intenționat să denatureze lucrurile. Înțelegem că Pázmándy simte nevoia de a justifica întrebuintărea mijloacelor, ce i-s'au pus la dispoziție pentru a apăra, ca oșant ce se respectă, actele regimului, care-l plătește; dar' nu admitem, că faptele se pot plia după trebuințele d-sale personale.

Așa, dacă ar fi să-l credem, pe cuvânt, el a avut un mare succes, de oare-ce s'a opus „Valachilor”, cari stăruiau să se pună la ordinea de zi chestiunea naționalităților, dar' cari n'au reușit, grație lui, lui Pázmándy. Ei bine, adevărul e, că nici n'a fost vorba de așa ceva. Ordinea de zi a conferenței vine totdeauna formulată dela Berna; biroul central al conferenței de pace, instalat acolo, e însărcinat cu aceasta. Reprezentanții tuturor țărilor, deci și cei ai grupului parlamentar român, nu puteau face decât să discute chestiunile puse la ordinea zilei de biroul din Berna, și nu aveau nici o chemare și nici un drept a schimba, sau de a cere schimbarea acestei ordine de zi. Cum s'a putut deci Pázmándy opune?...

O ultimă probă a succesului nostru moral e tonul vehement al gazetelor maghiare. Ca de obicei, ele cer și de astă-dată întemnițarea... a cui? nu știu nici ele bine, — afară dacă nu cumva înțeleg întemnițarea studenților români din Bruxelles și a membrilor grupului parlamentar român!!! Ceea-ce n'ar fi de mirare din partea unei preze, care ne-a dat și până acum atâtea probe — de bun simț.

Inregistram cu adăncă mulțumire acest nou succes al cauzei noastre, și sperăm, că și la Lisabona, unde conferența interparlamentară își va ține ședințele anul viitor, vom ave de înregistrat rezultate tot atât de îmbucurătoare.

Sibiu, 26 August n.

„Casa națională”. Mâne se va deschide la Mediaș adunarea generală a „Astrei”. Asupra celor mai interesante puncte ne lipsește încă raportarea comitetului. Cu toate acestea putem ști, că cel mai interesant punct al ordinii de zi va fi cel despre proiectul casei

naționale. În timpul din urmă s'au ridicat câte-va voci contrare acestui proiect. De aceea credem, că la acest punct se va provoca o discuție vie. Noi ne-am spus părerea. Dela primul moment am salutat cu bucurie proiectul și dorim ca adunarea să-l aproabe, și să se poată realiza. Obiecțiunile ce s'au făcut proiectului nu ne-au clătinat părerea primă.

Cu atât mai puțin, că toate ne dau numai puncte negative. „Avem alte lipse mai ardente; ni-s amenințate școlile, aci să lucre Asociațiunea”. — Cam astfel se resumează obiecțiunile. Bine. Dar' nici unul din contrarii proiectului nu dau un plan concret, cum ar pute Asociațiunea să ajute școlile.

Să mai amestecă în vocile acestea „contrare” și niște accente străine de obiect, pe cari nu voim să le atingem. Dar' ele ni-se par curioase cu atât mai virtos, ca vin așa târziu. Articolul „Transilvaniei”, care a lansat prima dată ideea a fost reproduc de toate zărele într'un mod care arăta aprobarea ideii. Pe baza celui articol s'a făcut proiectul aprobat de comitet și publicat de atâta timp. Și totuși numai în ultimele zile se aud voci contrare.

Noi așteptăm votul adunării. Judece și hotărăscă ea cum va afla de bine. Dar' noi am dori să vedem odată un plan mare pus în vedere „Astrei”, și credem, că dacă și-l propune, mai încet ori mai îngrabă ea îl va și realiza. Cine nu aprobă acesta de acum pună altul în loc, dar' nu zădărnicească năsuința pornită, cu simpla provocare la — alte lipse.

Din Austria. Astăzi ar fi fost să se

țină în Viena conferența fruntașilor din diferitele partide germane și cehe, spre a pregăti împăcarea celor două popoare. Conferența însă nu se va ține. Ea a fost zădărnicită de ținuta membrilor naționaliști, cari au declarat înainte că nu vor participa la conferență. Firește, că fără de Nemți conferența n'ar fi avut nici un înțeles.

Astfel situația în Austria continuă a fi foarte incurcată și nime nu știe cum se va eși din încurcături.

În cauza autonomiei catolice se proiectează conchermarea unei conferențe a episcopilor pentru jumătatea primă a lui Septemvrie.

Adresa opoziției croate. Opoziția croată unită și-a înaintat în ședința dietei croate din 24 c. proiectul de adresă la mesajul regal de deschidere. În el opoziționali accentuează fidelitatea și alipirea lor față de Monarch, apoi atacă vehement sistemul actual de guvernare. Între altele ei zic: „Sub masca pactului dela 1868, care s'a încheiat fără participarea majorității poporului croat, în urma sistemului electoral octroat la noi, se nimer

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Jules Verne.

Castelul din Carpați.

Roman din viața poporului românesc din Ardeal.

— Traducere autorizată, —

de

Victor Onișor.

(Continuarea 39.)

(Reproducerea interzisă).

Nu!... Nimic; numai noaptea profundă, abia poți vedea la distanță de câțiva pași.

Aceasta dură cam o oră. Emil observă, că s'a răcit, pentru-că pământul la stânga era mai înclinat. Poate a coborât mai în jos dela poartă? Poate s'a depărtat dela podul mișcător?

Se opri spăiat, pipăind cu picioarele și cu mâinile. În care parte să se îndrepte? Ce mânie îl apucă la cugetul, că va fi silit să aștepte până în ziua!... Atunci va fi văzut de servitorii din cetate... nu-i va pute surprinde... Radu de Gorț se va păzi...

Noaptea, chiar acum noaptea, trebuia să ajungă în curte, și Emil nu se putea orienta în mijlocul acestei întunecimi!

Scăpă un strigăt... un strigăt de desperare.

»Stilla... exclamă dinsul, Stilla mea!...«

Credea doar, că prinsoniera îl va pute auzi, că-i va pute răspunde!...

Și de vre-o douăzeci de ori repetă acest nume, reflectat de tot atâtea ori de echourile Pleșii.

Deodată ochii lui fură impresionați... O lumină străbătea prin întunec — o lumină destul de vie, al cărei izvor era așezat la o înălțime mare.

»Acolo e cetatea... acolo« — zise el.

Și în adevăr această lumină prin poziția, ce ocupa, nu putea veni decât dela turnul central.

În excitațiunea mare a minții sale nu hesita de a crede, că Stilla i'a adus această lumină. Nu rămâne nici o îndoială, că ea l'a recunoscut în momentul, când l'a văzut de pe ridicătura zidului. Și acum, ea i'a dat acest signal, ea i'a arătat calea, ca să ajungă la poartă...

Emil își îndreptă pașii către lumină, a cărei strălucire creștea cu cât se apropia mai tare. Cum s'a dus prea tare în stânga pe platoul Orgalului, trebuia să facă vre-o douăzeci de pași în dreapta, și după câteva pipări găsi earăși marginea șanțului.

Lumina strălucea în fața lui și înălțimea ei proba, că vine dintr-o fereastră a turnului.

În fine se va afla în fața ultimului obstacol — poate de nevinș!

Totuși fiindcă poarta era închisă, podul ridicat, trebuia să se apropie tocmai lângă zid... Dar' apoi cum se va urca pe acest mur, ce se ridică la o înălțime mai bine de cincizeci de urme?...

Se apropia de locul unde se slobozia podul, când era poarta deschisă...

Podul era slobozit.

Fără de a se mai gândi, Emil fugi peste scândurile tremurătoare ale podului și puse mâna pe poartă...

Poarta se deschise.

Grăbi pe sub bolta întunecoasă. Dar' abia făcă câțiva pași și podul se ridică cu sgomot peste poartă...

Emil Telesco era prizonier în castelul din Carpați.

XIII.

Oamenii din împrejurime și călătorii, cari treceau peste pasul Vulcan, nu cunoșteau castelul din Carpați decât după aspectul său exterior. Dintr-o distanță respectuoasă, de unde se temeau a se apropia și cei mai curajoși Mățeșteni și din împrejurime, castelul nu prezenta privirii decât o grămadă enormă de pietri, o fortăreață căzută în ruină.

Dar' oare înăuntrul murilor încă era așa dărmat cum ai fi presupus? Nu. La adăpostul zidurilor sale solide, clădirile, nemase

neatinse, ale vechii fortărețe feudale ar fi putut cuprinde încă o garnisoană întreagă.

Sale spațioase boltite, pivniți adânci, nenumărate coridoare, curți, al căror pavaj dispărea sub earba crescută mare, suterane ascunse, în cari nici-odată n'ajungea lumina zilei, scări secrete în grosimea murilor, boltituri luminate prin unele deschizături în mur, turnul central cu trei etaje, încoronat cu o platformă parcanată, cu numeroase apartamente de locuit, între diversele construcțiuni din lăuntrul murului, coridoare fără sfârșit încrucișate într'un mod caprițios, făcute din vîrf dela umplutura murului coborîndu-se până în celelele din adâncul pământului, ici colea câteva rezervoare, în care se aduna apa de ploaie și prisosul se scurgea în torentul Niadului, în fine tunele lungi, nu astupate cum ai fi crezut, ci cu eșire tocmai în drumul dela pasul Vulcan toate aceste se puteau găsi în castelul din Carpați, al cărui plan geometric se prezenta așa de complicat ca și labirinturile din Lemnos, sau cele din Creta.

Pe cum pe Theseu îl purta amorul pentru fîica lui Minos, așa îl purta pe tinărul boier un sentiment irezistibil, intens, în acest labirint înfinit al castelului. Oare găsi-va și el firul Ariadnei, care îl conduse pe eroul grec?

Emil n'avea decât un singur cuget, să ajungă în această curte, și a reușit. Poate va fi reflectat în gândul său, că podul ridicat până atunci, cum de s'a slobozit să-i dea lui

trece?... Poate va fi fost îngrijat, cum de s'a închis poarta momentan după intrarea lui? Nu! Dinsul nu-și sfârșia capul cu de acestea. În fine era în castelul, în care Radu de Gorț, reținea pe Stilla, și-și va sacrifica viața ca să ajungă la ea.

Galeria, în care a intrat Emil era largă înaltă, boltită de-asupra în formă de arc, era cu totul întunecoasă și avînd padiment stricat nu putea umbla cu paș sigur.

Emil se apropia de părătele din stînga și dănd cu mîna de o parcană înainta ținîndu-se de ea. N'auzia nimic, numai sgomotul pașilor sei, cari răsuna în depărtare. Un curent căldîșor, încărcat de un miros de vechiu, îi venia dela spate, până-ce ajunse la ceea-laltă extremitate a galeriei, de unde îi veni altfel de aer.

După-ce se văzu trecut pe lângă un pilastru de peatră la stînga, întră într'un al doilea coridor cu mult mai strîmt. N'avea decât să-și întindă brațele, pentru-ca să atingă părății.

El înainta astfel, plecat, pipăind cu mîinile și cu picioarele, să vadă dacă acest coridor merge în linie dreaptă.

La două sute de pași dela pilastrul din colț simți, că această direcțiune se îndreaptă spre stînga pentru a lua cu cincizeci pași mai departe o direcțiune cu totul contrară. Oare încătrău conducea acest coridor, prin zid, sau spre turn? (Va urma).

ceste individualitatea de stat a regatului croat și i se vatămă caracterul național.

Proiectul arată apoi abuzurile comise la alegerile dietale și încearcă a dovedi, că regatul croat e îndreptățit a fi independent. Se arată drepturile, ce Croația le are asupra orașului *Fiume*, *Dalmacia*, *ținutul dintre Drava și Mura*, *Istria* și *Bosnia și Herțegovina* și se roagă de Monarch, ca toate aceste țări și ținuturi să le încorporeze Croației și să restitue unitatea și neatârnată regatului croat. Prin aceasta, se zice în proiect, în partea sudică a monarhiei s'ar crea o astfel de unitate de stat, care ar contribui mult la întărirea poziției de mare putere a monarhiei habsburgice.

În fine opoziționalii anunță, că vor subținerne mai multe proiecte de legi, privitoare la progresul moral și material al poporului croat.

Cavaleri și speculanți.

— Alianța jidano-maghiară amenințată. —

În *Szabadság* din Orade prim-redactorul Szunyogh, candidat de deputat guvernamental, dar' căzut la alegerile din urmă față cu un independent, deci om cât se poate de liberal, a scris nu de mult un prim-articol „Ciuma bursei” (nr. din 8 Aug. n.)

El condamnă pe nobilii (nemeși) maghiari, cari vreau să se îmbogățească prin negoțuri pe termin, și le prezice că vor perde și cât mai au. Apoi zice din cuvânt în cuvânt:

„Această clasă e amesurat caracterului seu cavaleresc, foarte aplicată spre *antisemitism*, sau mai bine zis: nu *înțelege pe Jidani* și ca se spun pe față ceea-ce noi (nobilii) simțim și știm, pentru această aplicare sunt foarte multe cauze izvorind din contrastul caracterelor (al nostru și al Jidanilor).

Banul n'a fost niciodată dumnezeul nobilului maghiar, mai curând a fost dracul lui. Nu-l-a adorat, nu i-a jertfit corpul sau caracterul. Banul a fost dracul lui, fiindcă l-a adus la rău, nu la răul moral, ci la răul material. La Jidan însă pofta nesătioasă, ire-sistibilă de bani e o caracteristică națională, geșeful o condiție de existență pentru el. Pentru bani el jertfește totul, trup și suflet; căsătoriile la ei nu se leagă în cer, ci în birou.

Și deși spiritul timpului și exemplul maghiar înmulțește tot mai mult numărul excepțiilor (între Jidani, cari deci sunt mai buni decât ceilalți), între caracterul maghiar și cel jidan se adă încă și acum o prăpastie mare.

Ar trebui să facem un pod peste golul acesta: ca noi să ne însușim însușirile lor bune, strânguți de fer, răbdarea lipselor, statornicia, nuanța solidă a spiritului lor de întreprindere; ear' dărușii să-i însușească virtuțile noastre: conștiințiozitatea severă, cavalerismul, entuziasmul pentru ideale și marionisitate. Unind aceste virtuți și înlăturând greșelile noastre, noi am a fi un popor ideal.

Dar' se întâmplă tocmai contrarul: pe Unguri i-a cuprins pofta de a se îmbogăți cu ori-ce preț — o însușire jidovească, care ar trebui scoasă afară... Mai bine învețe dela Jidan modestia și strânguța și să lase Jidanului speculația și luxul obrasnic, care trăsește din câștigul jocului.

Considerând că mai urmează amabilități ca „meșteșugul nemernic al trintorilor de borsierianeri”, ceea-ce fără îndoială e spus mai corect decât „strânguța de fier”, trebuie să constatăm că icoana Jidanilor și prin urmare și a relațiilor lor cu Maghiarii e cât se poate de exactă. Nu lipsește nici o trăsătură esențială.

Dar' tocmai de aceea-i poate închipul ori-cine spaima Jidanilor, care a eșit la iveală îndată în nrul următor. Aci un Dr. Radó scria următoarele:

„Nobilă intenție a dlui Szunyogh sbiciuește ciuma bursei și dă fără milă — în Jidani, tot una ori joacă la bursă ori ba.

Dacă una dintre personificațiile cele mai puritane ale clasei de mijloc a Maghiarilor, unul dintre stilpii cei mai puternici ai liberalismului scrie astfel (reproducând celea extrae mai sus), apoi ce să zicem despre sentimentele adevărate a celorlalți, cari sunt mai puțin culti, nepreocupați și liberali!” „Ce nedreptate!”

Maghiarii nici când n'au fost intoleranți, fiind Ungaria totdeauna patria clasică a libertății, egalității și frățietății.

„Numai decând Jidanii au câștigat drepturi egale și au început să se facă domni, a încolțit antisemitismul — dar' nu în sufletele nobile ale Maghiarilor, ci pe gunoiiul socialist și anarchistic al țărilor de afară (*Kül-ország* — se fie asta oare pământul locuit de nemaghiari?)

Că de atunci încoace a încolțit aceeași burleană și în grăul nostru (al cui?) curat,

păcat că nu se poate tăgădui, dar' mă rog, rădăcina ei nu zace în caracterul original ca-valoresc al Maghiarilor. Acolo nu există.

Nici nu-i de ce, căci „contrastul caracterelor” se explică din deosebirea ocupațiilor.

Că negoțul e în mare parte în mâna Jidanilor, e natural, căci atâta timp ei n'au putut să fie decât negustori. „Noi” avem lipsă de ei dacă nu vom să fim dați pradă străinătății.”

Dorul de a câștiga e îndreptățit și strânguța de fier e un mijloc legal și etic pentru asta. A spune, că Jidanul pentru bani e gata să se facă toate e cât puțin nedreptate.”

După-ce a respins astfel toate învinuirile și i-a spălat de tot pe ai jsei, le mai laudă idealismul, entuziasmul pentru cele naționale (maghiare, se înțelege!) șcl. Ba încă și luxul exagerat e „tempo maghiar”, precum Jidanii peste tot sunt „Maghiari cu trup și suflet”.

„Deci dl Szunyogh va înțelege, că de astă-dată a judecat superficial”.

Am dat aceste foi unui vechiu Maghiar neaoș. După-ce le-a citit, le-a trântit și a isbucnit: „Obrasnucul de Jidan, tot scrie per „noi”, când vorbește despre noi Maghiarii!”

Mai puțin verde, dar' totuș destul de lămurit scrie „Magyarország” în primul seu dela 13 August n. „Cei fără patrie”, adică Jidanii din Galiția, a căror „activitate distrugătoare crește din an în an”. „Miseria se răspândește din granița Galiției tot mai departe, un adevărat cutremur de pământ”. „30.000 de golănași vin de acolo în fiecare an și cerșesc până-ce pot pune mâna pe câteva litre de țuică”. Sunt existențe dubioase, cari nu știu lucra, nu știu nimic, nici limba („statului” adică). Scurt, trebuie să ne apărăm în contra acestui potop nimicitor, asta doresc chiar și Jidanii noștri, cari sunt patrioți buni și se tem de a fi măsurați după măsura altora”.

Unde locuiesc ei, necurătenia se în-cuibă. Sunt chiar în Budapesta străzi întregi, unde nici un creștin nu vrea să meargă”. Asta e încă o trăsătură caracteristică și — singura deosebire între Galițienii de azi și fii lor, cari șed acum la *bursa*, atât la cea cu numele acesta, cât și la cea numită „dietă” și ori-unde se poate face „rebbach” mare fără osteneală.

Asta o spune chiar „M—g”, deși numai în mod indirect, de câte-ori se plânge, că moștile mari ale Maghiarilor trec tot mai mult în mâna străinilor. Căci cine sunt acești „străini”, dacă nu Jidanii? Pentru cine sunt toate favorurile acordate cu atâta eleganță băncilor din partea dietei în zilele din urmă, dacă nu pentru Jidani? Și earși nu numai pentru cei bogați, ci pentru toți, căci aceia sunt îndatorați să le ajute celor săraci până-ce și ei se ridică, „pun mână pe câteva litre de țuică”, și apoi aduc poporul la sărăcie și demoralizare.

De aceea Germanii văzând, că cu toată asprimea legilor aduse în contra abuzurilor bursei nu-i prea ajung scopul, căci viclenia jidovească tot mai afia o gaură, prin care se poate străcura, umblă cu planul de a înființa un „corp de finanți”, care ca un stat-major în războiu are să urmărească șiretlicurile bursei pas de pas, să facă cunoscute uneltirile ei publicului și să împedeze astfel despoierea sistematică a poporului, mai ales „crach”—urile cele mari, ca cel din anii 1872/73, prin care Jidanii au strins cele 5 miliarde câștigate dela Francia în puna lor, încât Nemților nu le-a rămas nimic, ci au mai pierdut și din ale lor.

Foile jidane scuiță foc și pară deja de acum și de sigur vor pune în cântar toată influența lor, care păcat că e foarte mare, pentru a nimici planul acesta, dar' la urma urmelor el tot se va realiza; au început să înțeleagă oamenii, că Jidanii ca atari „jertfesc totul banului”, vorba lui Szunyogh, începând dela Rothschild până la Smeie Tinceles, deci trebuiesc scoși din cadrul legilor și combătuți prin mijloace extraordinare.

Oare vor înțelege asta și „oamenii de stat” din Ungaria? Sau va rămâne Szunyogh corb alb?

Aforisme politice

— Una la zi. —

Poporul e inima țerei; ajunge numai să-l atingi pentru-ca să isvorască din ea comori de desinteresare, de resemnare și de curagiu. Lamartine.

Mormântul lui Doda.

— Scrisoare particulară. —

Caransebeș, 16 Aug. n. *)

S'a scris în unul din numerii „Tribunei”, că în 2 August a. c. s'a desfășurat mormântul marelui general *Traian Doda*, pentru-că din nou se se adapteze și se se prefacă în un lăcaș vrednic de a păstra osemintele celui mai devotat Român, ce l'a dat fostul regiment de graniță român-banatic.

Astăzi la orele 4½, după amiază s'a așezat pentru vecie în noul lăcaș scumpele rămășițe ale nemuritorului general. Înainte de a se depune sarcofagul, Prea On. domn protopresbiter Andreiu Ghidui a făcut sfințirea apei, a stropit cu apă sfințită noua criptă atât pe dinlăuntru cât și de dinafara și în fine a cetit o rugăciune, ca Dumnezeu să sfințească și binecuvinte eternul lăcaș, prefăcându-l în vas pentru păstrarea cu vrednicie a scumpelor rămășițe.

Fiind așezate cosciugurile la pragul criptei, s'a mai desfășurat încă odată sarcofagul scumpului general și am văzut toți cei prezenți fața generalului, carea și acum arată statornicia caracterului bărbătesc și neînfrenată energie.

Părintele protopop Ghidui a făcut rugăciunile rituale pentru cei morți, în urma cărora trupul s'a transpus în stnul mamei comune spre vecinicul răpaus.

Când s'a cântat „vechinica pomenire” și roaie de lacrimi curgeau pe față celor prezenți. În fața priveliștei „mi-am revocat în memorie cuvintele scripturei: „și au plâns fiii lui Israel pe Moisi 30 de zile”. De 10 ori și mai bine am plâns termenul indicat în scriptură. Și spontan eu îmi vine întrebarea: că oare avem motiv să purtăm dolii în inimi și să jelim și mai departe pe marele decedat? Vom jeli și vom plânge pierderea ireparabilă până când vor mai fi lacrimi în ochii noștri și ai poporului român și până când va mai fi spirit de viață în inimile noastre! Vom jeli, jeli-vom foarte, până când va mai curge sânge necorupt prin vinele noastre! Pentru-că am pierdut pe acela, care a lucrat cu toată puterea spiritului seu pentru eliberarea granițelor sei de cătușile învechite în nedreptate; pentru-că scumpul nostru general putând duce o viață în liniște, odihnă și tihnă, precum fac astăzi mulți alții, a purtat de bunăvoie și din convingere alături cu poporul greutățile sorții lui și a luptat în toată viața astfel încât putem zice cu înștiințare sufletească, că generalul Doda nu a trăit pentru sine, ci pentru noi și nația sa. Mai avem motiv de a jeli și pentru aceea, căci s'a închis pentru totdeauna ochiul, care nu a slăbit a vedea prezentul și a cuprinde viitorul, și s'au lipit bazele, cari necușcăt au descoperit poporului tainele politice și șoviniste.

Ușor va fi răspunsul generalului Traian Doda înaintea judecătorului de sus, când va fi întrebă, că ce a făcut pe acest pământ! Datorințele mi le-am împlinit, nația mi-am iubit-o și apărut-o și cu acestea Doamne pe tine te-am preamărit! Măreția ti va fi sentința ce o va dicta judecătorul: intră în bucuria domnului tău! Întru aceasta bucurie să petreci stăpule de granit al națiunii tale, țji zic astăzi și vor zice toți cei-ce te jeleasc și-ți păstrează cu scumpătate memoria ta. General împărătesc ai fost, ca general al poporului român vei rămâne pentru toți veci!

La actul depunerii în criptă pe lângă protopopul Ghidui au asistat surorile generalului Ana și Elisa, mai multe dame din societatea aleasă a Caransebeșului profesorii dela institutul pedagogic Hodoș și Bilan, exactorul diecesan Lințu etc., mai mulți bărbați și femei din popor.

Dacă se știa apriat ziua depunerii de nou în criptă, se aduna la mormânt lume imensă; dar' surorile generalului în caracteristica lor modestie nu au făcut nici un svon.

De acum înainte în tot anul vom avea ocazie a asista la rugăciunile, cari se vor face pentru fericita odihnă a neuitatului general Doda, pentru-că surorile au lăsat la biserică un legat cu mențiunea, ca în tot anul la 24 Iunie st. v. să se oficiaze părăstas.

Unul din cei de față.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 179). tractează despre *Crisa din Austria*, opinând, că „anvoie se poate spera într-o soluțiune pe cale normală constituțională”.

Dreptatea (nr. 175), scrie despre *Băncile noastre*, aporțând marea lor importanță și îndemnând la întemeierea de noue bănci, unde lipsa cere, nu însă în scop de câștig individual, ci spre binele general românesc.

* Întârziată din cauza îmbulseli de material.

Cronică politică.

Președintele Faure în Rusia.

Peterhof, 24 August n.

După banchetul festiv dat în onoarea președintelui republicii franceze, a avut loc în teatrul din Peterhof o *representație de gală*, la care s'au jucat opera *Vieța pentru Țar* (act. II.) și baletul „*Vis de noapte de vară*”. Președintele Faure ședea între Țar și Țarevnă.

Când președintele Faure și părechea imperială au apărut în teatru, s'a cântat *Marsailloisa*, pe care cei prezenți au ascultat-o stând în picioare. În cursul reprezentației Faure a conversat cu ambasadorii bar. Mohrenheim și contele Montebello. Totodată i-s'a prezentat co'oneul principe *Ludovic Napoleon*.

Petersburg, 24 August n.

Președintele Faure a sosit aici cu ministrul de externe *Hanotaux*, pe iachtul *Alexandria*. Portul era sărbătorește împodobit. Primarul orașului a salut pe *preșident*, care a răspuns *rusește*. Enorma mulțime de public a erupt în furtunoase strigăte de Hurra. După acestea președintele a plecat cu suita sa la „S. Petru-Paul”. În calea sa era precedat și urmat de Cazaci.

După amiază, cu toată ploaia torențială, s'a ținut festivitatea punerii pietrii fundamentale a podului Troieski. Au asistat și Țarul și președintele. Prima lovitură de ciocan a făcut-o Faure. După sărbare Faure s'a dus la palatul ambasadei franceze, și aici a primit colonia franceză.

Paris, Ang. 24.

Prim-ministrul *Meline* a trimis președintelui Faure, la Peterhof, următoarea depeșă:

Guvernul francez are onoarea a-și exprima înaintea președintelui republicii adâncă emoțiune, ce a simțit, când a luat știre despre măreția primire și entusiasta salutare, de care guvernul și poporul rusesc a împărțit pe capul stăpânirii franceze. Guvernul roagă pe preșident, să predea Majestăților Imperiale expresia profunde mulțumite a sa și a întregii națiuni. Guvernul, mai mult ca oricând, întinde prietenescii națiuni mână”.

Colosala însufățire, ce a cuprins pe Ruși la sosirea președintelui Faure, se poate imagina și din darurile mari și prețioase, ce i-s'au făcut și cari umplu un puternic chiosc al palatului de eamnă din Petersburg.

Întregă presa parisană, cu excepția celei socialiste, constată unison, că *primirea strălucită a președintelui e un mare eveniment istoric, a cărui urmări poate ave importanță pentru întreaga lume*.

Bombele din Constantinopol.

Se telegrafează din Constantinopol, că poliția a mai arestat trei *Armeni*, bănuți a sta în relații cu *comitetul revoluționar al Armenilor*.

Unul dintre arestați a încercat să se apere cu revolverul, dar' a fost prevenit și legat de poliști, un altul s'a sinucis.

Autorul atentatului cu bombe încercat asupra băncii otomane se numește *Krakos*, e foarte tânăr, frumos și tare neînfucat.

În total au fost arestați 124 de *Armeni*, bănuți de *conspirații*. Panica între locuitorii capitalei se susține încă.

Regele Italiei în Germania.

Să depeșăză din Roma, că regele *Umberto* va visita în curând pe împăratul german. Regele va fi însoțit de-o suită aleasă. Visita după toate probabilitățile prezentă mare importanță politică, întru cât regele va fi însoțit și de ministrul seu de externe, marchizul *Visconti-Venosta*.

CRONICĂ

Sibiin, 26 August n. 1897.

Din cauza sfinței sărbători de mână, numărul proxim al foi noastre va apăre numai Sâmbătă seara.

Ziua nașterii moștenitorului României. Principele *Ferdinand* al României a împlinit ieri 32 ani. Din acest prilegiu festiv s'au oficiat în *manastirea Sinaia* și în toate bisericile *catedrale din România* Te-Deuri. La Te-Deul din Sinaia a asistat prim-ministrul Sturdza și ceilalți miniștri, corpul diplomatic etc., cari toți s'au dus de au feliicitat în persoană pe sărbătoritul principe.

În legătură amintim, că *starea principelui este din cele mai satisfăcătoare*. În fiecare zi A. S. Regală iese în balconul Palatului sau se coboară în parcul grădinei Foișor. În Septembrie principele va pleca pentru iarnă la vr'una

din localitățile de cură *Wight*, *Yersey* sau *Malle*. Mai probabil e, că va merge la *Wight*, unde va petrece toată iarna.

Redacțional. Cu regret anunțăm, că dl *Teodor V. Pădăran*, silit de împrejurări familiare s'a retras din redacțiunea ziarului nostru și a părăsit Sibiinul. Regretăm cu atât mai mult depărtarea confratelui nostru, că în dînsul am pierdut un harnic și zelos colaborator, care aproape un an de zile a muncit alături de noi în aceste timpuri de grele încercări pentru cauza noastră în general și pentru presa română în special.

În legătură însemnăm, că ziarul nostru va fi semnat de azi înainte de dl Ioan Morariu, care și până acum a fost redactor responsabil la „Foia Poporului”.

Posturi de profesori români. La școalele medii române gr-or din Brașov sînt de ocupat următoarele posturi: la liceu un post de profesor ordinar cu calificățiune specială pentru limba latină și română, și un post de profesor suplinitor pentru filologia clasică; la școala reală: un post de profesor ordinar cu calificățiune specială pentru matematică și fizică; la școala comercială: un post de profesor ordinar cu calificățiune specială pentru limba maghiară și germană, un post de profesor suplinitor pentru limba franceză și studii comerciale, și un post de profesor suplinitor pentru istorie și limba română. În fine la toate trei instituttele, un post de profesor secundar suplinitor pentru gimnastică. Pentru toate aceste posturi e publicat concurs cu termen până la 20 August v. c. În fine mai sînt de ocupat și două posturi de învățători la școala primară cu termen până la 31 August v. c. Petițiile, cu documentele de lipsă, sînt a se adresa Eforiei școalelor centrale române gr-or. în Brașov.

Manevrele împărătești dela Toțiș. Privitor la manevrele împărătești, ce se vor ține în toamna aceasta la *Toțiș* se telegrafează din Viena, că în urma invitării M. S. Monarhului va participa și șeful statului major rusec, mareșalul *Obrucov*. Ca oaspeți ai Majestății Sale vor lua parte atașajii militari ai Franței, Spaniei, Rusiei, României, Serbiei, Statelor-Unite nord americane și Japoniei.

Numiri bisericești. M. Sa a aprobat prin rescript prea înalt următoarele numiri ale capitulului gr-cat de Gherla: Ioan *Papiu*, fost canonic lector, — preposit; *Alexandru Bene*; canonic custode, — canonic lector; Ioan *Georgiu*, canonic școlastic, — canonic custode; Ioan *Ilici*, canonic cancellist, — canonic școlastic și Ioan *Ivașcu*, canonic prebendat, — canonic cancellist.

O faptă nobilă. Ni-se scrie din Tîr de lângă Blaj: O faptă de o deosebită importanță moralizatoare s'a săvîrșit azi Duminecă în comuna noastră. Dl Mihail *Străjan*, prof. în Craiova, a dispus ca părinții sei înmormântați în cimiterul comun, să fie exhumăți și osemintele lor așezându-le într'un sicriu nou le-a pus spre odihnă vecinici în cimiterul de lângă biserică, unde le-a ridicat o frumoasă peatră de granit. Ceremonia a celebrat-o viceprot. *George Bărbat*, viceprot. onor. *Alex. Albini* și capel. *Iuliu Nistor*, asistați de un lector. A cântat corul de țărani, condus de prof. *Aron Papiu*. La sfîrșitul ceremoniei, la care au asistat mulțime de inteligință din Blaj și întreg satul, parochul Ioan *P. Păcurar*, a lăudat mult această faptă nobilă a dlui Străjan, scoțînd din întreg faptul învățătura, că părinții să nu pregete a-și da copiii la școală, și copiii să învețe și învățînd să-și aducă aminte de creșcătorii lor. Însemnătatea faptului acestuia o ridică mult și împrejurarea aceea, că deși dl Străjanu de multă vreme petrece în România, totuși nu s'a lăsat să fie dus de falsele învățături moderne și întors acum după 25 ani în mijlocul confrăților sei, ține să arete lumii, că nu i-a uitat de părinții sei și de legea mîngăietoare și sfîntă, în care a fost născut și crescut.

Nouă școală românească în Macedonia. În comuna Oșan (Meglen) în Macedonia s'a inaugurat cu mare solemnitate prima școală românească construită pe cheltuiala locuitorilor. Localul a fost împodobit cu verdețuri și cu flori. După serviciul divin s'a făcut inaugurarea în prezența mulțimii Mustafa Effendi. Institutulor Gușn Gaga a ținut un călduros discurs în dialectul megliino-român.

Ear' vreau... bătaie! Voinicoșii paclicari din *Atena*, ear' vreau... bătaie. Alaltieri au ținut o mare adunare în teatrul de vară, asistând vre-o 3000 de oameni. Voinicoșii au decis a provoca pe regele *George* printr'un memorandum, *să respingă tratatul de pace și să reînceapă ostilitățile*. Întreaga presă se exprimă contra manifestației, căreia de altfel nu i-se prea dă importanță.

Eroii dela Neutra... nevinovați! Așa a aflat în prea înalta sa înțelepciune bă-nyană tribunalul din *Neutra*, care a sistat cercetarea pornită contra faimoșilor eroi ai alegerii dela Neutra, *Tarnoczy Gusztáv* și *Szulyovszky Dező*, acușai, cu dovezi, de cele mai oribile volnicii electorale. Sentența de sistare consideră pe cei doi eroi *deplin... nevinovați*. Și să mai vorbești de justiție în — Ungaria!

Luiger — mijloc de geschäft. Din prilegiul zilei sfântului Stefan (20 August n.) în *Pojon* au fost închise după amiază toate prăvăliile. Un Jidov, comerciant ambulant, folosind ocazia binevenită, și-a așezat în do-

sul sinagogei o baracă se vîndă pahare și fel de fel de vase, toate cu chipul lui Lueger. Cât ai bate în palme, toate obiectele jidovului au fost cumpărate de... Jidovii orașului, cari se temeau, nu cumva prin răspîndirea chipului lui Lueger între creștini să prindă antisemitismul și mai adînci rădăcini în Pojon, unde și așa e foarte puternic. Și așa Jidovul a făcut dela *Jidovi geschäft*, cu ajutorul lui... Lueger. Ce ironie!

Di Azente Severu ne trimite o scrisoare mai lungă asupra cărții sale: „*Răspuns la cartea neagră*” din care estragem următoarea rugare:

„Pe cei molestați cu trimiterea îndrăznească a lucrării mele, cerîndu-le scuze, îi rog să binevoiască a-mi trimite banii încasați și cărțile nedescăcute îndată după „Santă-Maria” mare. Dar pe cei ce vor veni la adunarea „Asociațiunii” în Mediaș, vînd a-mă deobliga și mai mult, îi rog să aducă volumele nedescăcute cu sine predându-mi-le *brevi manu*”.

Ligă contra germanisării. Ziarul parisiens *Mémorial Diplomatique* scrie, că în *Varșovia* s'a întemeiat o mare *ligă anti-germană*, care are numeroși aderenți în Polonia prusiană și austriacă. Problema noiei ligi e să împiedice germanizarea Polonoilor, Cehilor, Croaților, Slovenilor și Sârbilor. În acțiunile sale ligă va urma întocmai ca „Schulverein”-ul, prin întemeierea de școli și prin răspîndirea de cărți și broșuri va face propagandă pentru scopurile sale.

Afacerea Stoiloff-Nopcea. Se știe, că faimosul baron Nopcea Elek, fostul întendant de picană memorie al operei reg. din Budapesta, a cerut într-o scrisoare lămuriri dela prim-ministrul Stoiloff, pentru un interviu vătămător apărut în „*Berliner Lokalanzeiger*”. După-cum se anunță Stoiloff a răspuns de curînd lui Nopcea, că interviul e absolut inexact (taman ca și în... conflictul austro-ungar!) și că el în convorbirea cu reporterul lui „*Lokalanzeiger*” nici n'a amintit numele lui Nopcea.

La universitatea din Budapesta se vor începe înscrierile pe anul școl. 1897/98 la 1 Sept. n. și vor ține până în 2 Sept. n. inclusiv.

Desnunțări. Ei, ce-am zis, s'a împlinit. Generalul de hovezi, *Gaudernak*, a desmînjit frazele șoviniste, ce cu multă bucurie i-le atribuiau foile ungurești, — așa scrie „*Magyar Hirlap*”. Generalul a zis numai atât, că musica militară nu se potrivește cu tingli-tangli. Sireaci jurnaliști unguri ce des — mințiți voi!

Catastrofa bazarului de caritate. În procesul pornit din cauza marelui catastrofei a bazarului de caritate, tribunul din *Paris* a osădit alaltăieri pe baronul *Macan*, proprietarul cinematografului cu pricina la 500 fr. amendă, ear' pe cei doi impiegați la 1 an și 8 luni temniță și la o amendă în bani.

Ungur ucigaș la Berlin. O crimă sîlbatică a comis deunăzile un Ungur la *Berlin*. De vre-o două săptămîni dispăruseră fără urmă dela locuința lor, proprietara de case *Schultze* Augusta de 71 ani și fiica sa Clara de 50 de ani. Ambele femei trăiau foarte retrase, deși se svedia a fi foarte bogate. După lungi căutări, poliția le-a aflat în sfîrșit în pivnița casei, în niște lăzi, ucise și mutilate. Cercetarea a constatat, că ucigașul e un Ungur, *Gönczy József*, originar din Brașov, stabilit de vre-o doi ani la Berlin, ude ca păpușar a închiriat pivnița uciselor. Criminalul e curențat pretutindenea. Se crede, că s'a refugiat în... patrie.

Împărăția Rusiei are după conscrierea făcută anul acesta 130,400,000 locuitori, față de 108,819,332 din a. 1885. Suprafața ei e de 19,990,735 verste pătrate. Capitala Petersburg are 1,267,023, Moscova 988,610, Varșovia 614,732, Kiev 248,756 locuitori.

Un dar al Sultanului. Zilele trecute s'a predat împăratului german din partea Sultanului o colecție de tunuri germane de prin sec. 15 și 16, luate de Turci dela Germani în luptele de pe acel timp.

Mijloc nou contra arsului. Medicul francez Dr. Thierry din Paris, aplicînd aced de pîier ca mijloc de desinfecție la o arsură, a observat, că durerile înceată îndată. Repetînd încercările, a ajuns la același rezultat.

Un iubileu. Anul acesta se împlinesc 50 de ani, de cînd s'au inventat portomoneele. Cel dintîiu portomoneu, care avea să înlocuească ciorapii, taștele cele mari, șerpărele de bani etc., a fost făcut de compactorul de cărți Karl Heue. Prin multe îmbunătățiri a trecut portomoneul în cesti 50 de ani, dar o însușire rea i-a rămas și-i va rămîne totdeauna: se goleşte prea iute!

Vandalism în biserică. În comuna ungurească *Léjta Pöndány* niște necunoscuți au comis un rușinos vandalism în capela tîrîmîrului comunal. S'au turisat cu forța în lăuntru și au sfîrșit și sdrențuit în chip barbar o prețioasă icoană, care reprezenta pe Isus răstîgnit.

Două surori sinucigașe. În comuna ungurească *Petri* s'au sinucis deunăzile amîndouă fetele economului *Tarkó Mihály*, una de 18, cealaltă de 16 ani. Nefericitele s'au dus noaptea la mormîntul mamei lor și s'au strangulat. La actul desperat le-a împins noua lor mamă, mașteră, care le tracta foarte rău.

Știri mîrunte. În *Panciova* proprietarul frunțaș Mihajlovics a fost puscat din gelosie de soția sa, care apoi s'a sinucis. — Comuna *Vajdasika* (cott. Bacș-Bodrog) a fost total puscată de foc, 150 case și toate zidurile laterale arse. — În *Kiev* o explozie de benzin într-o prăvălie a omorît 15 oameni. — *Regele Siamului* a sosit alaltăieri la *Dresda*; l'au primit la gară cu pompa cuvenită regele *Albert* și cățiva prinți. — Contele *Bathorydyi József*, membru al casei magnatilor, a răposat la *Gleichenberg* în etate de 61 ani. — La *lași* se va inaugura la 15 Sept. noul palat al *universității* — La *Dorohoiu* comuna *Dersca*, un foc violent a puscut Luni! întreagă fabrica de spirt a lui H. de Barbura.

ECONOMIE.

Unelte economice de vînzare.

Ne luăm voie a vesti prin această „*To-vărășile noastre agricole*”, cum și pe frunțașii nostri cu dare de mîna, că la direcțiunea „*Tovărășiei agricole din Seliște*” (comitatul Sibiu) s'a aflat de vînzare cu preț moderat o *săpătoare* și un *plug sistem Sack*, în stare bună și foarte practice.

Doritorii să se adreseze cătră direcția amintită.

Comitetul central al „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului*”.

În absența dlui președinte:

Dr. Aurel Brote,

V. Tordășianu,

membru în comitet secretar.

Posta redacțiunii.

„*Cămpenul*”. Nu se poate publica. Trebuie să fim cu crîutare față cu secul — debil. Apoi dela un cas de acesta, provocat de cine știe ce moti e, nu se pot trage concluzii așa de generale. De altfel mulțumim de informație. Vom încresta-o.

Dela Reuniunea femeilor române din Sibiu.

— Dare de seamă. —

(Urmare).

D-șoarele Maria Cristea și Roma Costin au colectat din Brad dela dd.: Susana Costin, soție de profesor, un ștergar țărănesc și 1 fl.; Sofia German, soție de inv. 2 fl.; Otilia Boneu, soție de profesor, două ștergare și 1 fl.; Maria Obădău, 1 fl.; Maria Împărat, 1 fl.; Eugenia Omata, 2 fl.; Elena Zerna, 2 fl.; Maria Giurgiu, 2 fl.; Fani Siclovna, 1 fl.; Elisa Bota 2 fl.; Sofia German, 1 fl.; Elisabeta Brădean, 1 fl.; Valeriu Candrea, pretor, 2 fl.; George Feier 50 cr.; Irimie Leucuta, 50 cr.; Ecaterina Rădu, soție de medic cerc, un ștergar țărănesc și o cutie cu parfum; Amalia Albu, o șurț de congră cu ajour; Maria Bogdan, soție de preot, un acoperitor de credenț; Maria Oțiel, o șurț de congră; Elena Florea, Maria Stefan, un ștergar; Mariți Tulea, două ștergare cusute; Maria Bogdan un ștergar și două merinde; Maria Tonța, două ștergare; Fani David, două ștergare; Nina Achim, un ștergar; Maria Mandula, un ștergar; Elisabeta Jula, un ștergar; Maria Costea, un curșor de congră; Ioan German, catichet înv., două opuri din „*Biblioteca pentru toți*”; Teodor Bulza, oficiant de mine, un ținător de cerneală și un calindar de părete, sculptate în lemn; Maria Stanciu, un servet de congră; Maria Cristea, învîțătoare, două ștergare de decorat; Roma A. Costin, un ștergar brodat cu mătăsă; Teodor Pop, adv. în Baia-de-Criș, 5 fl.; Simon Bacila, paroch în Ormîndea, 1 fl.; Romulus Cutioiu, comerciant în Baia-de-Criș, 5 fl.; Marta Felea, soție de preot din Valea-Brad, o mășară țărănească; Minerva Mihăuț, soție de preot din Căstău, o mășară țărănească; Lucreția Pop, soție de inv. din Harțegan, o cratiță pentru costum și un ștergar.

(Va urma)

Mai nou.

Toastul Țarului și a lui Faure.

Toate ziarele din *Berlin* constată, că toastele ținute în Peterhof sînt calme și că mci de astădată nu s'a folosit cuvîntul *alianță*.

Ziarele franceze, afară de cele socialiste, și ziarele rusești scriu în mod entusiasmă despre visita presidentului Faure și-i atribuie mare însemnătate.

Gaulois accentuează, că toastul Țarului și al lui Faure au fost foarte confidențiale și cu toate că cuvîntul *alianță* oficial nu s'a rostit, alianță între Franța și Rusia e solidă și sinceră.

Novosti și Vjedomosti accentuează caracterul prietinesc al visitei și al toastelor și amintesc că scopul prieteniei ruso-franceze este susținerea păcii.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

„*Familia*” numărul 32 cuprins de: Iosif Sterca Șuluțu de Cărpeneș. — Vraja iubirii, de N. Rădulescu Niger. — Răsărit, de Smara. — Avram Iancu în temnița dela Alba-Iulia. — În templu, de Emilian. — Pescarul, (urmare). — Sete de viață, de Alin. — Henric Ibsen, (urmare). — Salom: corespondență cu mama, (urmare). — Carte postală. — Concursul nostru pentru novelă. — Literatură și arte. — Ce e nou? — Posta redacției.

„*Foaia pentru toți*” nr. 34 cuprinde: Înnotat. — Ana Cuipagea (portret și biografie). — La plecare (sonet), de C. Z. Buzdugan. — Proverbe agricole. — Acul. — Răbdarea-i din raiu, de T. Stefanelli. — Sfaturile doctorului. — Snoave. — Bucureștii industriali, de Ioan Ghica. — Glume. — Vrajitorul alb (roman), de Emile Richebourg (urmare). — Vîno vîntule (poesie), de Onorin Flavian. — Noi și ceilalți, de François de Sales. — Spicieri. — Romanul unui călugăr (roman) de Jean Rameau, trad. de I. S. Spertali (urmare). — Mînușchiul de micșunele. — Cînd pămîntul va fi peste tot locuit. — Gîndiri. — Lemnăru și Santalul. — Petreceri și jocuri.

„*Convorbiri literare*”, nr. 8 cuprinde: Al. Antemireanu: Zina de pe tîrîmîl florilor. — Nicolae Basilescu: Parisina (tragedie în 5 acte). — M. N. Burghela: Despot-Vodă Ereticul, domnul Moldovei (1561—1563), (studiu istoric). — G. Murnu: Libertate (poesie). — Const. N. Mateescu: Corbea (poesie populară). — Dr. D. Șșmanoff: Însămîntarea și teoria etnografiei bulgare (trad. din bulgărește de Gh. Măreșescu). — Titus Dordea: În nopțile albastre (poesie). — G. Murnu: Sub streșini... (poesie). — Titus Dordea: Foi de trandafir (poesie). — Revista publicațiilor.

Moartea unui savant rus. În *Ljubino* a răposat de curînd un mare savant rus, Teodor *Buzlajev*, membru al academiei din Petersburg. Răposatul a făcut epocale descoperiri pe terenul limbii rusești, a presei populare și a artelor vechi. A trăit 80 de ani.

Bibliografie.

„*Paradoxe sociologice*.” Din celebrul volum, cu acest titlu, al lui *Max Nordau* cetitorii nostri cunosc deja de mult capitolul „*Naționalitatea*”, care a apărut și în broșură separată în editura „*Tipografe*” soc. pe acțiuni. Acum earăși un nou capitol din același volum ni-se prezintă extras într-o drăguță broșură. Este capitolul prim, intitulat „*Reprive*”, pe care cetitorii nostri l'au avut în rate, în *Foia „Tribunei”*. Cei ce-și aduc aminte de această plăcută lectură vor afla cu bucurie, că pot să aibă într'un mînușchiu spiciele de aur ale lui *Max Nordau*. Ear' cei-ce nu au cetit „*Foia*” îndoi trebuie să se bucure, că „*Tipografia*”, rețipîndu-o le-a făcut posibil a o avî deodată a mîna, ca să suplinească ce au negles.

„*Reprive*” lui *Max Nordau* este revivirea filosofului din amurgul acestui veac asupra vieții neamului omeneș, urmîrind paș de paș mersul progresului cultural dela începutul civilizației.

E mare idea, și mîngăitor rezultatul unei asemenea „*repriviri*”, mai ales azi, în această epocă de materialism și blasare pentru tot ce e ideal.

Traducerea românească făcută de *Rosmarin*, ne predă toate finețele originalului într'un delicios limbaj românesc.

Broșura, tipărită pe hîrtie fină, adjuată 35 pagini, în octav, și costă numai 20 cr. Se poate procura dela librăria „*Tipografia*”, soc. pe acțiuni în Sibiu, Strada Poplăci nr. 15.

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mict de dl *Val. Magdu*: „*Jorgina*”, cîntec popular de prin părțile ungurene și bănățene (cîntet); „*Dorule o dorule*”, cîntec popular de sub podgoriile aradene (cîntet); *Nusca*, pe melodia dansului „*Pe picior*” din *Bacău* (sextet) și „*Foaie verde triptică*” cîntec popular de pe șesul Bîrsei (cîntet). Se află de vînzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

Seminarul român din Lipsca. A apărut al IV-lea raport al vestitului seminar filologic de sub conducerea zelosului: profesor *Dr. G. Weigand*, sub următorul titlu:

„*Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Institut Dr. Gustav Weigand. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—8° X+336 pag.*”

Voluminosul raport cuprinde: Prefață și raport anual de Dr. Gustav Weigand.

Formarea singularului — de Ernst Baemeister.

Starea actuală a formării pluralului în limba daco-română de Hermann Thalmann.

Codicele Dimonie de Dr. G. Weigand. Întrebuintarea lui „*pre*” la acusativ (continuare din anul trecut) de St. Stinghe.

Dialectele de pe Criș și Mureș de Dr. G. Weigand.

„*Naționalitatea*”. Societatea noastră „*Tipografia*” a scos într-o elegantă broșură interesantă studiul de *Max Nordau* despre „*Naționalitate*”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri; limbajul frumos, în care „*Rosmarin*” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în „*Tribuna*” s'a publicat mai întîiu. Vorba era numai, că interesantele observațiuni originale ale genialului autor s'au nu rămînă resfîrate prin atîția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mînușchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Această a împlinit-o „*Tipografia*” cînd a rețipărit articolul din „*Tribuna*” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură s'au trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „*Tipografe*” soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în Sibiu, s'a aflat de vînzare următoarele noutăți musicale:

Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. 1.—
Țărănuța. Cîntec popular pentru voce și piano de Costache Moianaru Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu. —.75
La tine copilă dragă. Romanță de Droianu. —.50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann La blondine. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann Turda. Marș patriotic de Paulmann Hora reginei. De Sigis. Paulmann Sîrba păpușelor. De Sig. Paulmann Marș turcesc. De Sigis. Paulmann Intermezzo pentru piano de M. Capșa Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirilo. 1.—
Sîrba oficerilor. De C. Dimitrescu La file du Marin. Valse de Ivanovici Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. —.75
Liniște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide. 1.—
Am plîns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirilo. —.75
Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirilo. —.75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi. —.25
Înstitutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. 1.—
Sîrba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu. —.50
Sîrba mirilor. De C. Dimitrescu. —.50
Iubileul. Marș de Gh. Fotino. —.75
Surorii. Hora de Gh. Fotino. —.50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel. —.50
Pas de quatre original. De Mayer Lutz. —.50
Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margharitescu. —.57
Ai plîns și tu vrodată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu. fi. —.50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu Un fir electric. De E. I. Alexandrescu L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu. —.50
De Braila à Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu. —.50
Sîrba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan. —.50
Sîrba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan. —.50
Didi. Polca mazuca pentru piano de Ioan D. Burlan. —.75
Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide. —.50

La comanda de din afară s'au adăuga pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 2) cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Sosți în Sibiu.

În 26 August n. 1897.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: I. Nagy, I. Vincze, Bodányi, oficiali din Sighișoara; Spitzer casar din Seliște; I. Hoch preot din Vurpăr; E. Dekany, notar din Schotten; Freundl, privatier din Schotten; Rimnicu, privatier cu familia din Pitești; A. Henter, oficial ministerial din Budapesta; M. Flód voiaș, S. Székely, N. Marmor, Stegmüller, Zelovits, toți ingineri din Budapesta; M. Polnauer, comerciant din Budapesta; A. Abraham din Cluj; R. Berger comerciant din Szabátka; F. Szilard, Boisits, F. Jahn, comercianți din Viena.

Hotel „*Neurhrer*”: M. Grünberger, Lienert, ambii din Viena; A. Nussbaum din Pressburg, L. Eisner din Budapesta, toți comercianți; G. Szerb, deputat din Budapesta; D. Poináz, jude de tabli din Oradea-mare; I. Valenta, avocat din Orștie; Dr. Turcu din Făgăraș.

Hotel „*Haberman*”: M. Kronstädter, I. Sommer, C. Bangroth, privatieri, I. Walther, ospătar, toți din Făgăraș.

Hotel „*Meltzer*”: Prof. Norman din Cîsnădioară; P. Tisu avocat din Panciova; A. Ionescu, oficial din România; N. Fobias, farmacist din Caracal; I. Neagoe, preot din Petrovaselo; Bacescu, privatier din Rimnic; I. Hodoșiu, profesor din București; K. Loeb, G. Teodor, voiașori din București.

Calendarul zilei.

26 August n. 1897.

Italian: (†) Ad. Nă. de Dzeu

Gregorian: Iosif Calas

Soarele: răsă 5.14, apune 6.46

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 24 Aug. n. 1897.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă	
Grâu				
Băntănesc vechi	75	—	76	10.50 10.65
Grâu dela Tisa	75	—	76	11. 5 11.8
Grâu „Pesta”	75	—	76	11.70 11.80
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	11.70 11.80
„Bacău”	75	—	76	11.80 11.9
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—

Sămînțe, vechi ori noue	Soal	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela până
Săcară		70—72	9.20 9.30
Orz	de nutreț	60—62	6.50 7
"	de vînzare	62—64	7.20 8
"	de bătă	64—66	8.80 10
Ovăz	—	62—64	6.85 6.90
Cucuruz (porumb)	băntă,	—	5.40 5.45
"	de altăsoia	—	5.30 5.35
Meiu		—	—
Hrîșcă		—	4.10 4.50

Grâu	Sept.-Oct.	12.52	12.64
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.07	6.19
Ovăz	Maie-Iun.	—	—
„	Iulie-Aug.	—	—
„	Mart.-Apr.	6.26	6.30
„	Oct.	—	—

Produse diverse		General	
Seliște		dela	pînă
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
„	roșie	—	—
Oleu de rap	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	67.50	68.50
„	dela țeară	—	—
Slănină	sventată	—	—
„	afumată	59.00	60.50
Său	—	—	—
Fructe	—	—	—
Liectar	slavon nou	—	—
„	bănățeneșc	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbînă străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Spirit	Bani	Mărfă
Brut, pentru rafinării	14.76	15.
Edificat, pentru comorciași mari	52.50	58.
Brat, „	50.50	51.

Cursul pieței din Sibiu.

Hîrtie-monetă română	Cump.	9.46	vînd. 9.51
Lire turcești	10.63	—	10.73
Imperiali	9.60	—	9.66
Ruble rusești 100 a	126.50	—	127.50
Galbeni	5.58	—	5.64
Napoleon-d'ori	9.49	—	9.54
„ (rusești)	9.46	—	9.51

Bursa de Budapesta.

Din 24 August n. 1 97.	
Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	128.—
„ ung. val. cor. 4%	103.80
Imprumutul căilor ferate ung.	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.—
Bonuri rurale ung.	98.80
„ „ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	101.50
Imprumut cu premiu ung.	154.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.—
Renta de hârtie austriacă	102.10
„ de argint austriacă	102.50
„ de aur austriacă	124.25
Losurile austriace din 1860	182.10
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—
„ „ „ aust.	—
Scrisori fondare ale institutiilor de credit și economiei „Albina“	102.—
Argintul	5.69
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.55
Mărci 100 imp. germane	58.92
London 10 Livres sterlingi	120.25

Nr. 77 ex. 1897
„Hebe“.

[1594] 7—10

„Hebe“

primele izvoare minerale de sodiu și potasiu din Europa este apa bicarbonată alcalină din Sângeorgiu-român (Oláshzentgyörgy) în Transilvania.

Apa s'a analizat de Dr. Folbert în 1858, Dr. Ludvig în 1885 și de Institutul de chimie universitar din București în 1897.

După chimistul Dr. Folbert sursele din Sângeorgiu întrec pe toate celelalte cunoscute pe baza conținutului lor atât de avut în săruri, alcaline, murietice, bicarbonatate.

După Dr. Sigismund de Illánor apele minerale din Sângeorgiu foarte avute în bicarbonat și cloruri de sodiu și potasiu se folosesc cu mare succes contra: frigurilor învechite, boalele de ficat și de splină, slăbirea aparatului (tubului) digestiv, funcțiunilor intestinale, hamoroidelor, anomaliilor menstruale, blenorhoelor uretrale, a catarelor cronice de plămâni și uter, petrelor vezicale renale, scrofulelor, a tot soiul de debilități nervoase, hypohondriei și a histeriei etc.

După Institutul de chimie universitar din București: „Considerând abundența carbonatului de sodiu și a acidului carbonic liber, apa din Sângeorgiu-român trebuie clasificată între apele cele mai bune bicarbonatate alcaline, și ca un alt moment avantajos, se prezintă conținutul de cloruri (Jodure)“.

Beutura excelentă și recortitoare se poate folosi și amestecată cu vin.

Depositar principal la Lazar Sajovici în Bistrița. Depositar în provincie: „Concordia“, societate comercială, Ludvig Fuchs în Sibiu, David Sajovici în Beclan, Leo Engelbert în Năsăud, Carl Fronius, Traugott Koos în Reghinul-săseș, Simon Ferencz în Mureș-Osorheim, Dr. Wilhelm Wagner în Teaca, S. B. Löbl în Lechința, Zabolik Gábor în Reteș, Rosenzweig Iacob în Dées, Konya Sándor, Szele Márton în Cluj, Márkus Retter în Dorna-Vatra, Irg. Korház Gyogyszertár în Oradea-mare etc.

Cu ordinațiunile serviciului sanitar superior din România dela nr. 11.844, 11.847 din 1897 s'a permis și în România importul acestei ape.

Prețul unei sticle de litru în Bistrița este 6 cr.

Direcțiunea societății acționare „Hebe“
 în Năsăud.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Inbire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane terse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăgăstul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstăm de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușă cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndrăgăst. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăciul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proșilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusei-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusaliin pēnarrul. Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru Tipografia, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Doi băieți

cu creștere bună se primesc ca învătăci în frânzăriia lui

Petru Moga,

Sibiu, str. Căldăriei nr. 44.
[1893] 3—6

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptări etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a:

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

„POESII“

DE

IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

Oare de clavier

dă eleva absolventă a seminarului de profesoare de muzică (Viena). [1790] 2—3

Selma Möckesch,

Sibiu, str. Poplăcii 29.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile

profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
- Vol. II. („Völkertliteratur“), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
2. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
3. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsca“, conținând lucrările lui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
- „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă „ 2.80
- „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă „ 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Români inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sînt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Cumpărați direct dela izvor; astfel cruțați jumătate din preț!

The International Mercantile Association, 31, Cannon Str. London E. c.

Directorii numitei societăți comerciale au decis în ședința din 1 Iunie sub Nr. 1258 înființarea unei secțiuni la centrala de a'ci, care se va ocupa cu toate afacerile comerciale pentru Austro-Ungaria, îngrijindu-se de exportul produselor engleze și de importul produselor de acolo. Societatea a încheiat cu mai multe fabrici următorul contract: toți articlii puși în comerț se fie notați cu prețurile originale de fabrică, expedarea se se întempe numai pe lângă bani gata și în fine, toți acei articli, cari n'ar corespunde, se fie reprimiți și schimbați, cu alții, ori apoi se se returneze banii, dar' numai în cazul, când marfa nu a fost tăiată din bucată, ori n'a fost însemnată într'un mod deosebit la expresia dorință a cumpărătorului.

Prețuri pentru oroloage de buzunar remontoir în val. austr. netto:

Nr. 250. Orologiu anker de argint, cu capac dublu, gravat simplu balansă de compensație, lucru excelent, cu rubine fl. 14.50	Nr. 74. Același din aur de 14 k., ciselat, foarte elegant „ 62.—
„ 127. Orologiu anker aurit cu capac dublu, gravat foarte elegant, în 2 mostre: cu stele ori cu flori, de 2 mărimi, pentru doamne și domni. Platat 1/4, cu rubine, balansă de compensație. Orologiu minnat, poate dura ani „ 22.—	„ 105. Orologiu de argint, câlindar pe veci, arată nu numai cu acurateță timpul obișnuit, ci și ziua, săptămâna, luna, datul și fazele lunii, cu sticlă tare deasupra arătătoarelor; produs foarte perfecționat, gravat simplu costă numai fl. 28.50. Același orologiu din aur de 14 k., ciselat fl. 99.—.
„ 140. Orologiu de aur 14 k., dar' necislat, fiind virit pentru întărirea capacelor duble o foită de metal. Product anker excelent cu rubine, un orologiu, care înlocuiește pe deplin unul întreg de aur și costă numai „ 39.—	Din aur de 28 k., fl. 124.—. Cu capac dublu din aur de 14 k., fl. 124.—. Cu capac dublu din aur de 18 k., foarte masiv și elegant „ 175.—
„ 485. Orologiu anker de aur 14 k., ciselat, sticlă tare de cristal deasupra arătătoarelor. Product excelent „ 49.—	„ 150. Orologiu Chronograph de repetiție, din aur de 14 k., necislat, fiind virit pentru întărirea capacelor, duble o foită de metal. Apăsând pe buton, începe arătătorul chronographului să alege, apăsând eară, stă arătătorul pe loc și la o a treia apăsare sare la locul seu. Mechanismul de repetiție e independent și repetăză bătăile de câte-ori apăsăm; foarte potrivit pentru de-a cunoaște timpul noaptea, neavând trebuință de lumină. Product de precisiune cu toate îmbunătățirile. Orologiu, care nu se poate căpăta nicăiri sub 800 florini; preț extraordinar de fabrică „ 148.—
„ 486. Același orologiu din aur tare masiv 14 k., cu capac dublu, foarte elegant „ 63.—	
„ 488. Orologiu de aur 18 k., ciselat, sticlă tare de cristal deasupra arătătoarelor, cel mai bun product, ce s'a făcut vre-odată „ 64.50	
„ 439. Același orologiu cu capac dublu masiv „ 79.—	
„ 70. Orologiu Chronograph de argint, arată a cincia parte din o secundă, potrivit pentru măsurarea celerității la cai. Product foarte bun cu rubine, sticlă de cristal deasupra	

Toate oroloagele noastre de aur le putem lîfera cu monograme, litere, ori nume; alte gravări artistice costă 10 fl. mai mult.

Oroloage pentru dame, toate remontoir.

Nr. 556. De argint, gravat frumos, cu sticlă tare, elegant fl. 9.—	Nr. 650. De aur, 14 k., ciselat, capac dublu, gravat foarte elegant și cu email. Ceva într'adevăr frumos, ce valorează 110 fl. pentru fl. 55.—
„ 600. Același cu capac dublu, Anker, rubine „ 14.—	„ 672. Același, mult mai elegant cu 8 figuri (în horă), orologiu, care nu se poate căpăta nicăiri sub 150 fl. „ 65.—
„ 602. Același, gravat mai fin, în formă de scoică „ 17.50	
„ 604. De aur, 9 k., ciselat, sticlă groasă, cu broșă de aur „ 23.—	
„ 608. Același din aur de 14 k., ciselat, cu broșă de aur „ 30.—	

Afară de acestea, avem încă multe alte oroloage începînd dela 4 fl. până la cele mai perfecționate și scumpe cu chronograph, repetiție, oară, pătrar și minute, câlindar vecinic și arătător de timp, totul concentrat într'un singur orologiu, care costă și până la 3000 fl., noi însă le expedăm cu prețul jumătate. Și marfă cu diamante și alte petri scumpe, îndeosebi pentru doamne, dăm cu prețul jumătate, rugăm deci pe p. t. public să se adreseze cu încredere către noi.

Fiecare orologiu e cercetat cu cea mai mare grijă înainte de expedare, garantînd pe timp de 5 ani.

Aur și argint vechi, bijuterii vechi primim în schimbul plății, după-ce vor fi examinate și prețuite de noi. Nesînd mulțumiți cu prețuirea noastră returnăm.

Lașuri de orologiu, aur 9 k., fl. 1.15; 15 k. fl. 1.85; 18 k. fl. 2.— per gram, atât pentru doamne, cât și pentru domni. Argint 25 cr. per gram.

Postavuri și stofe de haine

pentru domni și dame, mustrele cele mai nouă, moda ultimă, începînd cu desenul cel mai ordinar, până la cel mai fin. Materie de iarnă și de vară pentru fraci și haine de salon, toate calitățile, pentru rînduri întregi bărbătești, materie de pantaloni, materii pentru haine femeiești, lână și bumbac, 1000 de mostre de diferite calități. Prețurile atât pentru materiile bărbătești, cât și pentru cele femeiești variază între 50 cr. și 25 fl. pe metru.

Moștre putem trimite numai dacă ni-se spune anume, ce se dorește și cu ce preț.

Mașini și aparate

Mici mașini de economie, invenția cea mai nouă, fără vapor (fără căzan), întocmite foarte simplu, putînd fi așezate ori-unde ca ori-șice cuprator simplu de fer. Încălzirea cu lemn, coks, cărbune, gaz și petrol. Prețul pentru 1/10 putere de cal (putere firească) în greutate de vre-o sută cincizeci chgr. 245 fl.; pentru 1/4 putere de cal, greutate cam 320 chgr., fl. 374; 1/2 putere de cal, greutate cam 600 chgr. fl. 500.—. Mai mari după învială.

Aparate de uscat, pentru sbicirea a tot felul de poame și legumi. Recomandabile îndeosebi pentru uscarea de prune, carne, produse chimice etc. întocmite în 4 mărimi deosebite. Numărul cel mai înalt poate usca într'o lună la 200.000 chgr. prune, cel mai mic la 30.000. Prețul: numărul cel mai mare 2558 fl.; Nr. 2, fl. 1760; Nr. 3, fl. 1450; Nr. 4, cel mai mic, fl. 1150.—

Ori-care fel poate fi trimis în timp de 4 săptămîni dela ziua comandei.

Ori-ce alt fel de mașini etc. pentru scopuri industriale se pot comanda la noi, numai se ni-se descrie amănunțit aceea-ce se dorește.

Noi plătim porto pentru toate mărfurile și sîntem gata să plătim și vama, dacă ni-se trimite cu 15% mai mult. Toți articlii se aduc atunci, fără nici o cheltuială la casa celui-ce a comandat, care n'are să poarte nici o grijă, întrucît nu se dispune altminteru.

Banii ni-se pot trimite în bancnote austriace și în epistole recomandate, ori apoi prin ori-ce bancă cu mandatul se ni-se plătească aici. Ne rugăm a alătura la comanda suma banilor, ori a o asigura într'altfel, rămînînd în cazul contrar ori-ce comandă neconsiderată.

Ni-se poate scrie în limba germană, sîrbească ori maghiară. Toate epistolele se fie francate în deajuns, altminteru nu se primesc.

Epistole, comande și bani se se trimită la domni directori dela

International Mercantile Association, 31, Cannon Str. London E. c.

Vînzători buni (agenți) se caută pentru ori-și-unde, plătindu-se proviziune mare. Pentru mostre, dacă sînt de preț, trebuie se se depună cașniune.

Cunoștințe comerciale nu sînt de lipsă. Ori-șice cine ni-se poate adresa.

Ofertele pentru export de produse de acolo vor fi considerate, comandele pentru mărfuri vor fi în genere primite și îndeplinite cu promptitudine. [1893] 6—6

NB. Comande mai mari în românește se pot face prin mijlocirea Librăriei „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.